

Sygn. akt IV CSK 34/15

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lipca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Tadeusz Ereciński

w sprawie z powództwa H. W. i E. W.
przeciwko Ł. A. B. następcy prawnemu W. B.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 21 lipca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 10 września 2013 r., sygn. akt [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. może być zatem osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy, rozpoznając nadzwyczajny środek zaskarżenia, jakim jest skarga kasacyjna, nie jest trzecią instancją sądową, lecz działa w interesie publicznym, wyjaśniając istotne zagadnienia prawne, dokonując wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, bądź usuwając z obrotu prawnego orzeczenia wydane w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwe. Dlatego też nie każda skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania – nie występuje wskazane we wniosku istotne zagadnienie prawne ani potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości. Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego rozstrzygnięcie może przyczynić się do rozwoju prawa.

Jak wyjaśniono w orzecznictwie Sądu Najwyższego przedstawienie okoliczności, uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Konieczne jest wyjaśnienie, jakie zagadnienie prawne występuje w sprawie

i dlatego jest ono istotne, albo określenie, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności występujących w orzecznictwie sądów (por. np. postanowienia z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151). Odwołanie się do przesłanki istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga natomiast wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.).

Skarżący w sposób ogólny odwołał się do wymienionej wyżej przesłanki, przedstawiając pytanie, na które – jego zdaniem – Sąd Najwyższy powinien odpowiedzieć, nie przedstawił natomiast pogłębionego jurydycznie uzasadnienia mającego przekonać, że występują okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania.

Skarżący ponosi również, że występuje potrzeba wykładni art. 321 § 1 k.p.c. W uzasadnieniu Sądu Apelacyjnego w [...] trafnie podniesiono, że wprowadzie pierwotnie orzecznictwo przyjęło, że w świetle art. 321 § 1 k.p.c. niedopuszczalne jest zasądzenie określonego świadczenia pieniężnego na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu w sytuacji gdy umowa pożyczki obejmująca to świadczenie jest nieważna, uznając, iż byłoby to wydanie wyroku na podstawie faktycznej nie podanej przez powoda (por. wyrok Sądu Najwyższego z 18 marca 2005r, II CK 556/04, OSNC 2006, nr 2, poz. 38). Obecnie jednak w orzecznictwie Sądu Najwyższego przeważa pogląd, że art. 321 § 1 k.p.c. nie stoi na przeszkodzie uwzględnieniu powództwa na podstawie przepisów o nienależnym świadczeniu, jeżeli powód domaga się zasądzenia określonej kwoty tytułem zwrotu pożyczki (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2007 r., IV CSK 286/06, z dnia 24 maja 2007 r., V CSK, 25/07, OSNC-ZD 2008, nr B, poz. 32, z dnia 7 listopada 2007 r., II CSK 344/07).

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).